



Український державний університет імені Михайла Драгоманова  
Педагогічний факультет



РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ  
(СИЛАБУС)

«МЕТОДИКА РОЗВИТКУ УСНОГО І ПИСЕМНОГО МОВЛЕННЯ  
В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ»

Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»

Рік навчання 2025-2026, семестр - 8

Форма навчання (денна, заочна)

Галузь знань

А «Освіта»

Спеціальність

А3 «Початкова освіта»

Перший (бакалаврський) рівень  
вищої освіти

Кафедра  
та викладач

Кафедра української й іноземних мов та методик навчання в початковій і дошкільній освіті

Викладач: **Чабайовська Марія Іванівна** – кандидат педагогічних наук, доцент

Лінк на профіль викладача на сайті факультету: <https://pf.udu.edu.ua/fakultet/struktura/kafedry/kafedra-pedahohichnoi-innovatyky/pro-kafedru-pmnuim-fpp#profesorsko-vikladatskij-sklad-kafedri>

Лінк на профіль викладача в Google Scholar <https://scholar.google.com/citations?user=d96xB7wAAAAJ&hl=uk&oi=ao>

E-mail: [m.i.chabayovska@npu.edu.ua](mailto:m.i.chabayovska@npu.edu.ua)

Лінк на курс у Moodle (для денної форми навчання):

<https://moodle.udu.edu.ua/course/view.php?id=9583>

Лінк на курс у Moodle (для заочної форми навчання):

<https://moodle.udu.edu.ua/course/view.php?id=9583>

I. Основна  
мета/цілі навчання

Метою викладання освітнього компонента "Методика розвитку усного і писемного мовлення в початковій школі" є формування професійних програмних компетентностей здобувачів вищої освіти, зокрема, озброєння студентів знаннями методики розвитку усного і писемного мовлення молодших школярів, оволодіння вміннями і навичками, необхідними для здійснення педагогічної діяльності в умовах НУШ.

Основні завдання вивчення освітнього компонента "Методика розвитку усного і писемного мовлення в початковій школі" :

–ознайомити студентів із концептуальними засадами мовної освіти в Україні, закладеними в державних документах;

– розкрити ефективні форми організації освітнього процесу, найдоцільніші методи і прийоми розвитку усного і писемного мовлення в 1-4 класах в умовах Нової української школи;

- засвоїти інноваційні технології розвитку мовлення в початковій школі;
- забезпечити оволодіння системою теоретичних знань і професійних умінь, які допоможуть майбутнім учителям формувати в здобувачів освіти мовну і мовленнєву компетентності;
- дати студентам відомості про наукові основи методики розвитку усного і писемного мовлення учнів 1-4 класів, забезпечити оволодіння системою теоретичних знань і професійних умінь, які допоможуть майбутнім учителям формувати в здобувачів початкової ланки освіти мовну і мовленнєву компетентності;
- озброїти їх методами наукових досліджень для здійснення науково-пошукової та навчально-творчої діяльності;
- готувати спеціалістів, які вчитимуться все життя, розвивати в них пізнавальні інтереси, прагнення до вдосконалення своєї професійної компетентності;
- розвивати усне і писемне мовлення, загалом сприяти формуванню їхньої мовленнєвої культури;
- виховувати почуття любові до української мови як мови державної, потребу її вивчати та спілкуватися нею;
- здійснювати національне виховання, формувати патріотично настроєну, інтелігентну, творчу особистість майбутнього вчителя, здатну виховувати свідомих громадян України

**II. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі**

*Навчальна дисципліна **вибіркова**  
Цикл **професійної підготовки***

**III. Обсяг навчальної дисципліни**

	<i>Денна форма навчання</i>	<i>Заочна форма навчання</i>	
<i>Кількість кредитів</i>	3	3	
<i>Загальна кількість годин</i>	90	90	
<i>Лекційні заняття</i>	10	4	
<i>Практичні заняття</i>	20	8	
<i>Самостійна робота</i>	60	78	

**IV. Короткий зміст навчальної дисципліни**

***Змістовий модуль 1***

**Теоретичні аспекти проблеми розвитку мовлення учнів початкових класів. Аудіювання і говоріння (діалог) – види усного мовлення**

**Тема 1.1. Наукові основи методики розвитку мовлення молодших школярів**

*Зміст теми :*

Поняття про мовлення. Періоди мовленнєвого розвитку людини. Фактори розвитку мовлення.

Види мовлення. Внутрішнє і зовнішнє мовлення. Усне (аудіювання і говоріння) і писемне (читання і письмо) мовлення. Діалог і монолог.

Мовлення і мислення, їх взаємозв'язок. Висловлювання. Процес породження зв'язного висловлювання (чотири фази).

Текст як лінгвістичне поняття. Характерні ознаки тексту. Структура (будова) тексту. Засоби міжфразового

---

зв'язку. Типи текстів.

Культура мовлення. Вимоги до культури мовлення й етики мовного спілкування.

Стили мовлення і методика їх формування. Критерії культури мовлення і спілкування. Поняття про мовний етикет.

Структура і зміст програми з розвитку мовлення учнів. Аналіз програми з розвитку мовлення учнів початкових класів. Аналіз діючих підручників «Українська мова та читання» щодо вимог програми з мовленнєвого розвитку учнів та його реалізації в освітньому процесі. Методи розвитку мовлення учнів. З історії методів розвитку учнів у початковій школі. Імітаційні методи. Комунікативні методи, їх вимоги. Метод конструювання. Прийоми, типи завдань.

### **Тема 1.2. Рівні роботи з розвитку мовлення: вимовний, лексичний, граматичний, текстовий**

*Зміст теми :*

#### ***Робота з розвитку мовлення учнів на вимовному рівні***

*Розвиток дихання.* Значення дихання для процесу мовлення (читання), необхідність його розвитку. Дихання фізіологічне і мовленнєве. Завдання розвитку мовленнєвого дихання. Вправи на вироблення умінь керувати роботою дихального апарату. Вправи на кероване дихання в процесі мовлення.

*Розвиток дикції.* Причини неточної роботи артикуляційного апарату. Напрями роботи з розвитку дикції:

1) проведення артикуляційної гімнастики; 2) організація вправ для відпрацювання артикуляції голосних і приголосних звуків.

*Розвиток орфоепічних умінь.* Причини порушення норм літературної вимови. Завдання вчителя початкових класів із розвитку в учнів орфоепічних норм. Спеціальні вправи на вимову.

*Розвиток голосу.* Необхідність застосування вправ на розвиток голосу. Дотримання правил гігієни голосу. Вправи на розвиток голосу: зміну голосу (підвищення, пониження), сили звучання, на розуміння і відтворення монотонності, на пришвидшення і сповільнення вимови, на розширення діапазону (об'єму голосу). Формування в учнів поняття про голос, його характеристику, основних голосових умінь. Формування в учнів культури користування голосом у різних ситуаціях.

*Розвиток виразності мовлення.* Формування в учнів початкових класів уявлень про основні засоби логічної та емоційної виразності. Формування умінь користуватися такими мовними засобами, як: *пауза, логічний наголос, мелодика, темп*, а також позамовними засобами (*поза, жест, міміка*). Умови забезпечення ефективності роботи над виразністю. Методи і прийоми роботи.

#### ***Лексичний рівень роботи з розвитку мовлення***

Лексикологія як лінгводидактична основа методики словникової роботи. Значення і завдання роботи над збагаченням, уточненням і активізацією словникового запасу, усунення нелітературних слів, лексичних елементів інших мов, сусідніх з українською. Джерела поповнення словника молодших школярів. Основні напрями роботи з уточнення, збагачення словника учнів.

Словниково-логічні, лексико-граматичні вправи. Види вправ, методика організації їх проведення.

Активізація словника. Методика організації та проведення занять, спрямованих на активізацію словника учнів. Форми активізації словника: утворення словосполучень; утворення речень; переказ прочитаного з використанням важливої лексики, найуживаніших доступних молодшим школярам фразеологічних одиниць; побудова висловлювань

---

---

різних типів із використанням опорних слів.

Виправлення і запобігання лексичним помилкам у мовленні школярів.

### ***Методика роботи над словосполученням і реченням***

*Словосполучення і розвиток мовлення.* Розвиток чуття мови, удосконалення культури мовлення на основі усвідомлення сполучуваності слів у мовленні. Розвиток умінь виділяти словосполучення в реченні; постановка запитань від головного слова до залежного. Поєднання граматики-орфографічної роботи з розвитком мовлення учнів у процесі роботи над словосполученням.

Види мовленнєвих вправ зі словосполученням (на розвиток умінь виділяти, будувати, використовувати словосполучення), методика їх проведення. Виправлення і запобігання помилкам у побудові словосполучень.

Речення як мовленнєва одиниця. Завдання роботи над реченням. Удосконалення мовлення учнів на основі граматичних знань про речення. Розвиток умінь правильно будувати різноманітні речення залежно від ситуації спілкування, мети висловлювання. Практичне ознайомлення учнів з використанням різних форм звертання, лексики, за допомогою якої виражають прохання, вдячність, вибачення, застереження тощо. Робота над реченням як окремим етапом підготовки до побудови діалогу. Вправи на побудову діалогів.

Тренування учнів у побудові речень з однорідними членами, у побудові і вживанні в мовленні складних речень зі сполучниками.

Формування в учнів умінь ставити запитання за змістом опрацьованого тексту.

Робота над реченням у процесі побудови висловлювання та в ході його вдосконалення, доопрацювання.

*Види вправ з реченнями.* Класифікація вправ: 1) залежно від переваги аналізу чи синтезу (аналітичні, синтетичні);

2) залежно від ступеня самостійності і пізнавальної активності учнів (вправи за зразком, конструктивні, творчі).

Методика їх проведення.

Типові помилки в побудові речень. Шляхи виправлення і запобігання помилкам у побудові речень.

### ***Робота з розвитку мовлення на текстовому рівні***

Завдання і зміст роботи з розвитку монологічного мовлення. Формування в учнів уявлень про монологічне мовлення.

Види шкільних текстових вправ: переказ, виступ, розповідь, відгук, твір тощо. Класифікація вправ.

Характерні ознаки системи розвитку мовлення.

Конкретні вміння учнів у побудові висловлювань: умінь, пов'язані з темою; умінь підпорядкувати висловлювання певній ідеї; умінь збирати, систематизувати матеріал; розташовувати матеріал, дотримуючись складеного плану; умінь використовувати мовні засоби; умінь будувати (творити) текст, удосконалювати його.

### **Тема 1.3. Формування в учнів початкових класів аудіативних умінь і навичок на уроках української мови**

*Зміст теми :*

Поняття аудіювання в реальній комунікації. Значення аудіювання як виду мовленнєвої діяльності.

Програмні вимоги до формування в учнів початкових класів аудіативних умінь.

Методика організації процесу аудіювання тексту на уроці.

Вправи для розвитку аудіативних умінь і навичок для учнів початкових класів.

---

---

Компетентнісний підхід до перевірки усних видів мовленнєвої діяльності молодших школярів. Критерії оцінювання аудіативних умінь молодших школярів.

#### **Тема 1.4. Робота з розвитку діалогічного мовлення молодших школярів на уроках української мови**

*Зміст теми :*

Мовленнєва діяльність як основа розвитку особистості. Особливості діалогу як форми усного мовлення.

Програмні вимоги до формування в учнів початкових класів діалогічного мовлення.

Особливості методики навчання діалогічного мовлення на уроці української мови. Підготовчі вправи для розвитку діалогічного мовлення.

Формування мовленнєвого етикету під час роботи над діалогічним висловлюванням.

Критерії оцінювання рівня сформованості діалогічного мовлення в учнів початкових класів.

#### **Змістовий модуль 2. Формування монологічного мовлення учнів початкових класів на уроках української мови**

##### **Тема 2.1. Перекази**

*Зміст теми :*

Значення і завдання переказів, вимоги до усних і письмових переказів.

Класифікація переказів (за дидактичною метою, за типом мовлення, за сприйняттям вихідного тексту, за докладністю передачі змісту, за способом виконання, за ступенем знайомства з вихідним текстом, за місцем виконання).

Прийоми підготовки до усного і письмового переказу. Робота над планом тексту для переказування.

Методика проведення детального, вибіркового, стислого переказів. Специфіка творчих переказів. Шляхи підвищення самостійності й творчої активності учнів у роботі над переказами текстів різних типів.

Методика роботи над виправленням помилок.

Критерії і норми оцінювання учнівських переказів.

##### **Тема 2.2. Твори**

*Зміст теми :*

Місце творів у системі розвитку мовлення. Програмові вимоги до усних і письмових висловлювань.

Види усних і письмових творів (класифікація за джерелом добору матеріалу, за стилем мовлення, за ступенем участі учнів у складанні тексту, за метою висловлювання, за типом висловлювання, за обсягом, за місцем виконання, за способом виконання).

Основні етапи роботи над учнівським твором. Робота над планом твору. Добір заголовка. Аналіз і вдосконалення учнівських творів. Специфіка підготовки і проведення окремих видів творів (за уявою; на основі досвіду і спостережень учнів; на основі опосередкованого досвіду; на основі використання матеріалів різних джерел тощо).

---

Мовленнєві помилки учнів. Типи помилок, причини мовленнєвих помилок. Методика роботи над морфологічними, синтаксичними, стилістичними помилками. Немовні помилки (логічні, композиційні). Прийоми запобігання помилкам у творах учнів. Методика роботи над виправленням помилок.

Критерії і норми оцінювання учнівських творів.

**V. Результати навчання**

**Інтегральна компетентність:** Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії.

№ з/п	Результати навчання	Компетентності
1	<b>ПР-01</b> Організувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини й суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти	<b>ЗК-4.</b> Здатність працювати в команді. <b>ЗК-7.</b> Здатність діяти соціально відповідально й свідомо. <b>СК-1.</b> Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово
2	<b>ПР-04</b> Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній і письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного і писемного мовлення молодших школярів	<b>ЗК-7.</b> Здатність діяти соціально відповідально і свідомо. <b>СК-1.</b> Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово
3	<b>ПР-06</b> Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) і трансформувати їх у різні форми	<b>ЗК-4.</b> Здатність працювати в команді. <b>СК-3.</b> Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної

4	<p><b>ПР-07</b> Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання</p>	<p><b>ЗК-8.</b> Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).  <b>СК-6.</b> Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій</p>
5	<p><b>ПР-08</b> Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування</p>	<p><b>ЗК-4.</b> Здатність працювати в команді.  <b>СК-4.</b> Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організовувати їхню пізнавальну діяльність.  <b>СК-5.</b> Здатність до проектування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти</p>
6	<p><b>ПР-09</b> Планувати й організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні і позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи</p>	<p><b>СК-6.</b> Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.  <b>СК-12.</b> Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.</p>
7	<p><b>ПР-10</b> Використовувати в освітній практиці різні прийоми формування, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами</p>	<p><b>СК-3.</b> Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.  <b>СК-9.</b> Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу</p>

8	<b>ПР-12</b> Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей у стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування	<b>СК-6.</b> Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій. <b>СК-5.</b> Здатність до проектування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти
9	<b>ПР-14</b> Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей	<b>ЗК-4.</b> Здатність працювати в команді

## VI. Порядок і критерії оцінювання

Оцінювання навчальних досягнень майбутніх учителів здійснюється за модульно-рейтинговою системою.

**Види контролю:** 1) **поточний** – контроль під час практичних занять: оцінювання практичних робіт ; 2) **періодичний** (захист реферату, конспекту уроку тощо); 3) **модульний** – модульні контрольні роботи, тести; 4) **тематичний** (тести); 5) **контроль самостійної та індивідуальної роботи;** 6) **підсумковий: залік** – (8 семестр).

### Форми та методи поточного контролю

Контроль та оцінювання навчальних досягнень студентів відбувається в таких **формах:** індивідуальне й фронтальне опитування, написання модульних контрольних робіт, вирішення тестових завдань, творчі роботи, проведення ділових (педагогічних) ситуацій за складеними конспектами (фрагментами) уроків української мови в початковій школі, опрацювання додаткових джерел інформації, обговорення публікацій педагогічних журналів і газет із проблем методики навчання української мови в 1-4 класах, презентація передового педагогічного досвіду вчителів-класоводів, оцінка за науковий проєкт, захист реферату, рецензування навчально-методичних посібників, здійснення аналізів відвіданих уроків української мови в 1-4 класах, добір ігрового матеріалу й виготовлення наочності для таких уроків.

### Форми і методи підсумкового контролю

Формою підсумкового контролю успішності навчання є залік. До заліку допускаються студенти, що прослухали лекційні курси, виконали практичні й індивідуальні завдання, а також запропоновані види самостійної роботи.

Оцінювання здійснюється за **100-бальною шкалою**.

Система рейтингових балів для різних видів контролю й порядок їх переводу до національної (чотирибальної) та європейської (ECTS) шкали представлені в таблицях нижче. Для обліку й рестрації показників навчальних досягнень використовується рейтингова відомість успішності студентів.

**Підсумкові бали (100 балів)** виставляються на останньому занятті у VIII семестрі. Оцінка за семестр виставляється з урахуванням рейтингових балів, отриманих за кожен модуль як середнє арифметичне (див. : *Таблиці №№ 1-2*).



Таблиця 1

## Розрахунок рейтингових балів

Види діяльності	Коефіцієнт (кількість балів за одиницю)	Кількість робіт	Разом
Виступи на практичних заняттях / виконання завдань для самостійної роботи	5	8	40
Модульна контрольна робота	20	2	40
Тести	20	1	20
<b>Підсумковий рейтинговий бал 100</b>			

Таблиця 2

## Порядок переведення рейтингових показників у європейські оцінки ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики
90 – 100	<b>A</b>	відмінно
80-89	<b>B</b>	добре
70-79	<b>C</b>	
65-69	<b>D</b>	задовільно
60-64	<b>E</b>	
35-59	<b>FX</b>	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	<b>F</b>	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

**Критерії оцінювання:** якість знань (правильність, повнота, глибина, системність, дієвість, узагальненість, міцність);

ступінь сформованості професійних умінь із дисципліни;

ступінь самостійності в навчальній діяльності;

досвід творчої пошукової діяльності.

## **VII. Політика курсу**

### **Політика щодо академічної доброчесності**

Політика ОК ґрунтується на засадах дотримання академічної доброчесності відповідно до норм загальнолюдських та європейських цінностей, Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Положення «Про академічну доброчесність в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова» (<https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/polozhennia-pro-akademichnu-dobrochesnist-udu>).

Викладач знайомить здобувачів вищої освіти з правилами поведінки на заняттях, користування засобами електронного зв'язку, недопущенням академічного плагіату, фальсифікації, списування. Дотримання академічної доброчесності студентами передбачає: самостійне виконання завдань поточного та підсумкового контролю; написання курсових і бакалаврських робіт, посилення на джерела інформації в разі використання ідей, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі є підставою для її незарахування.

### **Політика щодо відвідування**

Під час вивчення ОК здобувачі вищої освіти дотримуються вимог чинного законодавства України, Статуту УДУ імені Михайла Драгоманова ([https://udu.edu.ua/images/data\\_file/statut/statut\\_2023.pdf](https://udu.edu.ua/images/data_file/statut/statut_2023.pdf)) і Правил внутрішнього розпорядку УДУ імені Михайла Драгоманова (<https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/pravyla-vnutrishnoho-rozporiadku-udu-imeni-mykhaila-drahomanova>), відвідують заняття згідно з розкладом, дотримуються етичних норм поведінки.

Відвідування занять з курсу є обов'язковим за визначеним деканатом розкладом. За об'єктивних причин, наприклад: хвороба (лікарняний, довідка від сімейного лікаря, заява), працевлаштування за фахом (довідка з місця роботи) заняття може відбуватися за індивідуальним графіком (онлайн) за погодженням із деканом факультету й бути відпрацьованим. Обов'язковим є написання модульних контрольних робіт і виконання самостійних робіт. Усі учасники освітнього процесу дотримуються загальноприйнятих моральних принципів, правил поведінки та корпоративної культури; підтримують атмосферу доброзичливості, відповідальності, порядності, толерантності.

### **Політика щодо дедлайнів і перескладання**

Здобувачі вищої освіти можуть здійснювати перескладання результатів навчання ОК відповідно до положення «Порядок контролю якості знань студентів УДУ імені Михайла Драгоманова» ([https://npu.edu.ua/images/NMC/Polozhenia/Poryadok\\_kontrolu\\_yakosti\\_znanj\\_studentiv\\_20.04.21.pdf](https://npu.edu.ua/images/NMC/Polozhenia/Poryadok_kontrolu_yakosti_znanj_studentiv_20.04.21.pdf)), «Положення про організацію освітнього процесу в УДУ імені Михайла Драгоманова» (<https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-v-udu-imeni-mykhaila-drahomanova>).

Усі завдання, передбачені навчальною програмою, мають бути виконані у встановлений викладачем термін.

**Правила виконання завдань ОК:** практичні та самостійні завдання виконуються вчасно й здаються викладачу у визначені ним терміни. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються нижчим балом (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності).

У разі неатестації перескладання відбувається з дозволу деканату.

### **Політика щодо конфліктних ситуацій**

Вирішення конфліктних ситуацій у ЗВО проводиться відповідно до «Положення про врегулювання конфліктів в

---

УДУ імені Михайла Драгоманова». Між учасниками освітнього процесу здійснюється партнерська взаємодія, толерантність і повага до кожної особистості.

---

**VIII. Основні  
інформаційні  
ресурси**

1. Андрущенко В. П. Світанок Європи: Проблема формування нового вчителя для об'єднаної Європи XXI століття / Віктор Андрущенко. – 3-тє вид. – К.: Знання України, 2015. – 1099 с. – Бібліогр.: С. 799-974.
  2. Бабич Н. Д. Лінгво-психологічні основи навчання і вивчення мови. – Чернівці: Рута, 2000. – 175 с.
  3. Бадер В. І. Розвиток усного і писемного мовлення молодших школярів. – К.: АПН, 2000. – 316 с.
  4. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики: підручник. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2004. – 342 с.
  5. Богуш А. М. Дошкільна лінгводидактика : теорія і методика навч. дітей рідної мови в дошкільних навч. закл. : підручник для студ. вищ. навч. закл. / А. М. Богуш, Н. В. Гавриш ; [за ред. А. М. Богуш]. – 2-ге вид., доповн. – К. : Слово, 2011. – 704 с. – Лист МОНУ № 1/11-1535 від 13.04.2004 р.
  6. Богуш А. М. Мовленнєвий розвиток дітей від народження до 7 років: монографія. – К.: Видавничий дім "Слово", 2010. – 374 с.
  7. Бондар В. І. Дидактика: підручник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів: рекомендовано МОН України. – К., Либідь, 2005. – 262 с.
  8. Васильківська Н. А. Тестові завдання з методики викладання української мови: навч. посібник. – Тернопіль: ТНПУ, 2006. – 60 с.
  9. Вашуленко М. С. Навчання грамоти в 1 кл.: посібник для вчителя / М. С. Вашуленко. – К.: Видавничий дім "Освіта", 2018. – 224 с.
  10. Вашуленко М. С. Навчання української мови в 3 класі / М. С. Вашуленко, Н. А. Васильківська, С. Г. Дубовик. – К. : Видавничий дім «Освіта», 2020. – 160 с.
  11. Вашуленко М. С. Навчання української мови в 4 класі : метод. посіб. / М. С. Вашуленко, Н. А. Васильківська,
  12. С. Г. Дубовик. – К. : Видавничий дім «Освіта», 2021. – 160 с
  13. Вашуленко М. С. Українська мова. Буквар : підручн. для 1 кл. закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах). Ч. 1. / М. С. Вашуленко, О. В. Вашуленко. – К. : Видавничий дім «Освіта», 2018. – 122 с. : іл.
  14. Вашуленко М. С. Українська мова. Буквар : підручн. для 1 кл. закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах). Ч. 2. / М. С. Вашуленко, О. В. Вашуленко. – К. : Видавничий дім «Освіта», 2018. – 122 с. : іл.
  15. Вашуленко М. С. Українська мова та читання : підруч. для 2 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах). Ч. 1. / М. С. Вашуленко, С. Г. Дубовик. – К. : : Видавничий дім «Освіта», 2019. – 144 с. : іл.
  16. Вашуленко О. В. Українська мова та читання : підруч. для 2 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах). Ч. 2 / О. В. Вашуленко. – К. : Видавничий дім «Освіта», 2019. – 144 с. : іл.
  17. Вашуленко М. С. Українська мова та читання : підруч. для 3 класу закладів загальної середньої освіти. (у 2-х частинах). Ч. 1. / М. С. Вашуленко, Н. А. Васильківська, С. Г. Дубовик. – К. : : Видавничий дім «Освіта», 2020. – 160 с. : іл.
  18. Вашуленко О. В. Українська мова та читання : підруч. для 3 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах). Ч. 2 / О. В. Вашуленко. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2020. – 160 с. : іл.
-

- 
19. Вашуленко М. С. Українська мова та читання : підруч. для 4 класу закладів загальної середньої освіти. (у 2-х частинах). Ч. 1. / М. С. Вашуленко, Н. А. Васильківська, С. Г. Дубовик. – К. : Видавничий дім «Освіта», 2021. – 168 с. : іл.
  20. Вашуленко О. В. Українська мова та читання : підруч. для 4 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах). Ч. 2 / О. В. Вашуленко. – К. : Видавничий дім «Освіта», 2021. – 168 с. : іл.
  21. Вашуленко М. С. Уроки навчання грамоти за Букварем: метод. посіб. / М. С. Вашуленко, О. В. Вашуленко. – К. : Видавничий дім «Освіта», 2019. – 256 с. – (Учителю початкових класів).
  22. Вашуленко М. С. Українська мова і мовлення в початковій школі: навч.-метод. посібник / М. С. Вашуленко. – К.: Освіта, 2006. – 268 с.
  23. Вашуленко М. С. Формування в учнів початкових класів дослідницьких умінь на матеріалі програмового курсу української мови // Початкова школа. – 2020. – №№3-4, С.7-11; 18-23).
  24. Вашуленко О. В. Емоційно-ціннісна складова у структурі читацької компетентності молодшого школяра // Початкова школа. – 2013. – № 1. – С. 13-17.
  25. Вашуленко О. В. Зошит для письма і розвитку мовлення (у 4-х частинах) : навч. посіб. для 1 кл. ЗЗСО /
  26. О. В. Вашуленко, О. Ю. Прищепка. – К.: Видавничий дім "Освіта", 2018.
  27. Вашуленко О. В. Мовленнєва складова в структурі читацької компетентності молодшого школяра // Початкова школа. – 2011. – № 12. – С. 16-21.
  28. Вітюк В. В. Наукові основи формування правописної компетентності майбутніх учителів Нової української школи: монографія. – Київ: Інтерсервіс, 2020. – 424 с.
  29. Вічно живе слово Кобзаря. До 200-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка. Наукові статті, плани-конспекти уроків і виховних заходів на матеріалі творчості поета / упорядник та передмова А. П. Канищенко. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2014. – 128 с.
  30. Гац Н. А. Ознайомлення молодших школярів із засобами зв'язності тексту: навчально-методичний посібник. – Тернопіль: Горлиця, 1995. – 48 с.
  31. Гудзик І. П. Аудіювання українською мовою: Посібник. – К.: Педагогічна думка, 2003. – 144 с.
  32. Гудзик І. П. Розвиток комунікативної компетенції на уроках читання // Початкова школа. – 2004. – № 11 –
  33. Дичківська І. М. Марія Монтессорі: теорія і технологія. – К.: Видавничий дім "Слово", 2009. – 304 с.
  34. Зміст, дидактичні структури та методичне забезпечення уроків у початкових класах (психологічні та педагогічні аспекти): навчально-методичний посібник для студентів педагогічного факультету, керівництво до педагогічної практики / Коваль Г. П., Павелків Г. В, Деркач Н. І. та ін. – Рівне, 2003.
  35. Кальчук М. І., Чабайовська М. І. Українська мова: Прописи (в чотирьох частинах). 1 клас. 1 частина /
  36. М. І. Кальчук, М. І. Чабайовська // навчальний посібник. – Суми: ТОВ НВП "Росток" А. В. Т.", 2018. – 56 с.
  37. Кальчук М. І., Чабайовська М. І. Українська мова: Прописи (в чотирьох частинах). 1 клас. 2 частина / М. І. Кальчук, М. І. Чабайовська // навчальний посібник. – Суми: ТОВ НВП "Росток" А. В. Т.", 2018. – 76 с.
  38. Кальчук М. І., Чабайовська М. І. Українська мова: Прописи (в чотирьох частинах). 1 клас. 3 частина / М. І. Кальчук, М. І. Чабайовська // навчальний посібник. – Суми: ТОВ НВП "Росток" А. В. Т.", 2019. – 88 с.
-

- 
39. Кальчук М. І., Чабайовська М. І. Українська мова: Прописи (в чотирьох частинах). 1 клас. 4 частина / М. І. Кальчук, М. І. Чабайовська // навчальний посібник. – Суми: ТОВ НВП "Росток" А. В. Т.", 2019. – 76 с.
  40. Каніщенко А. П. Розвиток зв'язного мовлення, фонетичного слуху та активного словника першокласників. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2009.
  41. Каніщенко А. П. Уроки розвитку зв'язного мовлення у початковій школі. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2009.
  42. Каніщенко А. П., Дорош Г. О. Вивчення прислівника у початкових та середніх класах: навч.-метод. посібник. – К.: Промінь, 2010.
  43. Каніщенко А. П., Семеренко Г. В., Ткачук Г.О. Розвиток пізнавальної активності молодших школярів у роботі над іменником: навч.-метод. посібник. – К.: Промінь, 2010.
  44. Каніщенко А. П., Ткачук Г. О. Збагачення активного словника учнів 2-4 класів у роботі над прикметником:
  45. навч.-метод. посібник. – К.: Промінь, 2010.
  46. Каніщенко А. П., Ткачук Г. О. та ін. Інтегрований курс. Українська мова з методикою навчання в початкових класах: підручник. – К.: Промінь, 2008.
  47. Каніщенко А. П., Ткачук Г. О., Дорош Г. О. Розвиток пізнавальної активності молодших школярів у роботі над вивченням дієслова: навч.-метод. посібник. – К.: Промінь, 2010.
  48. Каніщенко А. П., Чабайовська М. І. Українська мова: абетка в асоціативних куцах та сенканах: інтегрований посібник для учнів початкових класів / А. П. Каніщенко, М. І. Чабайовська. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2017. – 176 с.
  49. Каніщенко А. П., Чабайовська М. І. Методика роботи над словом / А. П. Каніщенко, М. І. Чабайовська // навчально-методичний посібник, рекомендований до друку з грифом „Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах” (лист № 1.4/18 – Г– 305 ПТЗО Міністерства освіти і науки України від 14 червня 2010 року). – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан. – 2011. – 128 с.
  50. Карнаух П. Цікавинки на уроках навчання грамоти. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2002. – 58 с.
  51. Коваль Г. П., Деркач Н. І., Наумчук М. М. Методика викладання української мови: навч. посібник. – Тернопіль: Астон, 2008. – 287 с.
  52. Коробко С. Л., Коробко О. І. Робота психолога з молодшими школярами: методичний посібник / С. Л. Коробко, О. І. Коробко. – К.: Літера ЛТД, 2006. – 416 с.
  53. Красоткіна Н. День української писемності та мови : свято-урок / Н. Красоткіна // Початкова школа. – 2020. –
  54. № 11-12. – С. 66-68.
  55. Матвієнко О. В. Актуальні проблеми навчання та виховання учнів молодшого шкільного віку / О. В. Матвієнко. – Івано-Франківськ: НАІР, 2016. – 216 с.
  56. Матвієнко О. В. Підготовка майбутніх учителів до педагогічної взаємодії : монографія / Олена Валеріївна Матвієнко; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. – 384 с.
  57. Мельничайко О. І. Рідна мова. Творчі роботи на основі неповного тексту. 4-6 класи. Посібник для вчителя і
-

- 
- учня. –
58. Методика навчання рідної мови в середніх навчальних закладах: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / за ред. М. І. Пентиліук. – К.: Ленвіт, 2000. – 264 с.
  59. Наумчук М. М., Лушпинська Л. П. Словник-довідник основних термінів і понять з методики української мови. – Тернопіль: Астон, 2003.
  60. НУШ: Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. (01.03.2018). – [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://mon.gov.ua/>
  61. НУШ: Типова освітня програма початкової освіти, розроблена під керівництвом Шияна Р. Б. (01.03.2018). – [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://osvita.ua/school/program/program-1-4/60408/>
  62. Одинцова Г. С., Кодлюк Я. П. Цікаве мовознавство для молодших школярів: посібник для вчителя початкових класів. – К.: Наш час, 2006. Омельченко Н. М., Чабайовська М.І. Самостійні та контрольні роботи з української мови для третього класу: варіант 1 / Н. М. Омельченко, М. І. Чабайовська. – С.: ТОВ НВП "Росток А. В. Т.", 2020. – 60 с.; варіант 2. – 60 с.
  63. Омельченко Н. М., Чабайовська М.І. Самостійні та контрольні роботи з української мови для четвертого класу: варіант 1 / Н.М.Омельченко, М. І. Чабайовська. – С.: ТОВ НВП "Росток А. В. Т.", 2020. – 60 с.; варіант 2. – 60 с.
  64. Палихата Е. Я. Методика навчання українського діалогічного мовлення учнів основної школи. – Тернопіль: ТДПУ, 2002.
  65. Педагогічні технології навчання української мови та літературного читання в початковій школі: навч.-метод. посібник / за наук. ред. Чабайовської М. І. – Тернопіль: Мальва-ОСО, 2014. – 188 с.
  66. Пентиліук М. Уроки розвитку зв'язного мовлення чи комунікативних умінь і навичок? / М. Пентиліук // Дивослово. – 2010. – № 3. – С. 2-5.
  67. Пономарьова К. І. Компетентнісний підхід у навчанні грамоти першокласників // Початкова школа. – 2012. – № 9. – С.35-40.
  68. Пономарьова К. І. Реалізація компетентнісного підходу в навчанні молодших школярів української мови // Початкова школа. – 2010. – № 12. – С.49-52.
  69. Пономарьова К. І. Розвиток зв'язного мовлення молодших школярів. Уроки розвитку мовлення в 1-4 класах. – К.: КІМО, 2006.
  70. Савченко О. Я. Дидактика початкової освіти: підручн. – К.: Грамота, 2012. – 504 с.
  71. Савченко О.Я. Сучасний урок у початкових класах: посібник для вчителя. – К.: Магістр - S, 1997.
  72. Семеренко Г. В. Культура мови, мовна норма і мовна компетенція. Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 17. Теорія і практика навчання та виховання. – Вип.23: збірник наукових праць / за науковою ред. акад. В. І. Бондаря. – К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2013. – С.143 - 148.
  73. Український правопис / Національна академія наук України. – К.: НВП «Видавництво "Наукова думка" НАН України», 2020. – 392 с.
  74. Хорошковська О. Н. Формування умінь мовленнєвої діяльності (аудіювання й говоріння) в учнів початкових
-

- 
- класів на уроках української мови як державної // Початкова школа. – 2012. – №11. – С. 12 – 16.
75. Чабайовська М. І., Грудницька А. О. Інфографіка як засіб формування читацької компетентності здобувачів початкової освіти // Освітньо-науковий простір. 2024. Випуск 6 (1). С.182-191
  76. Чабайовська М. І. Мовний аналіз / М. І. Чабайовська // навч. посібник, виданий з грифом „Схвалено 14 червня 2010 року (протокол №7 від 03. 06. 2010 р.). – Тернопіль: Мальва – ОСО, 2013. – 124 с.
  77. Чабайовська М. І., Омельченко Н. М., Синільник В. В. Українська мова та читання : підручник для 3 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах). (Частина 1). – Тернопіль : Астон, 2020. – 160 с. : іл. : рекомендовано МОН України (наказ МОН України від 21.02.2020 № 271).
  78. Чабайовська М. І., Омельченко Н. М., Синільник В. В. Українська мова та читання : підручник для 3 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах). (Частина 2). – Тернопіль : Астон, 2020. – 160 с. : іл. : рекомендовано МОН України (наказ МОН України від 21.02.2020 № 271).
  79. Чабайовська М. І., Омельченко Н. М., Кожушко С. М. Українська мова та читання : підручник для 4 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах). (Частина 1). – Тернопіль : Астон, 2021. – 160 с. : іл. : рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 16. 01. 2021 № 53).
  80. Чабайовська М. І., Омельченко Н. М., Кожушко С. М. Українська мова та читання : підручник для 4 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах). (Частина 2). – Тернопіль : Астон, 2021. – 160 с. : іл. : рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 16. 01. 2021 № 53).
  81. Чабайовська М. І., Омельченко Н. М., Синільник В. В. Українська мова та читання. Робочий зошит для 3 класу закладів загальної середньої освіти. Частина 1 / М. І. Чабайовська, Н. М. Омельченко, В. В. Синільник. – Тернопіль : Астон, 2020. – 68 с. : іл. Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах комісією з педагогіки та методики початкового навчання Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України (лист ІМЗО від 25. 05. 2020 № 22.1/12-Г-304).
  82. Чабайовська М. І., Омельченко Н. М., Синільник В. В. Українська мова та читання. Робочий зошит для 3 класу закладів загальної середньої освіти. Частина 2 / М. І. Чабайовська, Н. М. Омельченко, В. В. Синільник. – Тернопіль : Астон, 2020. – 68 с. : іл. Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах комісією з педагогіки та методики початкового навчання Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України (лист ІМЗО від 25. 05. 2020 № 22.1/12-Г-304).
  83. Чабайовська М. І., Омельченко Н. М. Українська мова та читання. Зошит для діагностичних робіт. 3 клас : навч. посібн. для учнів / М. І. Чабайовська, Н. М. Омельченко. – Тернопіль: Астон, 2020. – 36 с. Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах комісією з педагогіки та методики початкового навчання Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України (лист ІМЗО від 18. 06. 2020 № 22.1/12-Г-370).
  84. Чабайовська М. І., Шароварко С. М. Українська мова та читання. Зошит з розвитку мовлення для 3 класу закладів загальної середньої освіти / М. І. Чабайовська, С. М. Шароварко. – Тернопіль : Астон, 2020. – 64 с. : іл. Схвалено
-

---

для використання у загальноосвітніх навчальних закладах комісією з педагогіки та методики початкового навчання Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України (лист ІМЗО від 18. 06. 2020 № 22.1/12-Г-369).

85. Чабайовська М. І., Омельченко Н. М., Кожушко С. М. Українська мова та читання. Робочий зошит для 4 класу закладів загальної середньої освіти. Частина 1 / М. І. Чабайовська, Н. М. Омельченко, С. М. Кожушко. – Тернопіль : Астон, 2021. – 68 с. : іл. Схвалено для використання в освітньому процесі [рішення експертної комісії з педагогіки та методики початкової освіти від 4 червня 2021 року (протокол № 4)], № 2.0116-2021 у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам.
  86. Чабайовська М. І., Омельченко Н. М., Кожушко С. М. Українська мова та читання. Робочий зошит для 4 класу закладів загальної середньої освіти. Частина 2 / М. І. Чабайовська, Н. М. Омельченко, С. М. Кожушко. – Тернопіль : Астон, 2021. – 68 с. : іл. Схвалено для використання в освітньому процесі [рішення експертної комісії з педагогіки та методики початкової освіти від 4 червня 2021 року (протокол № 4)], № 2.0116-2021 у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам.
  87. Чабайовська М. І., Омельченко Н. М. Українська мова та читання. Зошит для діагностичних робіт. 4 клас : навч. посібн. для учнів / М. І. Чабайовська, Н. М. Омельченко. – Тернопіль: Астон, 2021. – 36 с. Схвалено для використання в освітньому процесі [рішення експертної комісії з педагогіки та методики початкової освіти від 4 червня 2021 року (протокол № 4)], № 2.0115-2021 у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам.
  88. Чабайовська М. І., Кожушко С. М. Українська мова та читання. Зошит з розвитку мовлення для 4 класу закладів загальної середньої освіти / М. І. Чабайовська, С. М. Кожушко. – Тернопіль : Астон, 2021. – 68 с. : іл. Схвалено для використання в освітньому процесі [рішення експертної комісії з педагогіки та методики початкової освіти від 4 червня 2021 року (протокол № 4)], № 2.0116-2021 у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам.
  89. Чабайовська М. І., Омельченко Н. М., Синільник В. В. Українська мова "Я навчаюся писати". Зошит для письма і розвитку мовлення. 1 клас (у 2-х частинах. – Частина перша / М. Чабайовська, Н. Омельченко, В. Синільник: схвалено для використання в загальноосвітніх навчальних закладах комісією з педагогіки та методики початкового навчання Науково-методичної ради з питань освіти МОН України (лист ДНУ "ІМЗО" від 27. 06. 2019 № 22.1/12-Г- 488). – К. : Грамота, 2019. – 64 с.
  90. Чабайовська М. І., Омельченко Н. М., Синільник В. В. Українська мова "Я навчаюся писати". Зошит для письма і розвитку мовлення. 1 клас (у 2-х частинах. – Частина друга / М. Чабайовська, Н. Омельченко, В. Синільник: схвалено для використання в загальноосвітніх навчальних закладах комісією з педагогіки та методики початкового навчання Науково-методичної ради з питань освіти МОН України (лист ДНУ "ІМЗО" від 27. 06. 2019 № 22.1/12-Г- 488). – К. : Грамота, 2019. – 64 с.
  91. Чабайовська М. І., Омельченко Н. М., Кожушко С. М. Українська мова та читання. Орієнтовні перевірні роботи для 4 класу закладів загальної середньої освіти / М. І. Чабайовська, Н. М. Омельченко, С. М. Кожушко. – Тернопіль : Астон, 2022. – 48 с. : іл.
-



- 
93. Чабайовська М. І., Омельченко Н. М., Кожушко С. М. Українська мова та читання. Відповіді до орієнтовних перевірних робіт для 4 класу закладів загальної середньої освіти / М. І. Чабайовська, Н. М. Омельченко, С. М. Кожушко. – Тернопіль : Астон, 2022. – 48 с. : іл.
  94. Чабайовська М. І. Основні аспекти вивчення слова як мовної одиниці в початковій школі / А. П. Канищенко, М. І. Чабайовська // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 17. Теорія і практика навчання та виховання. – Вип. 13: Збірник наукових праць. – К.: Вид.-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. – С. 24-36.
  95. Чабайовська М. І. Основні вимоги до сучасного уроку української мови в початковій школі / М. І. Чабайовська // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 17. Теорія і практика навчання та виховання. – Вип. 23: збірник наукових праць / за наук. ред. академіка В. І. Бондаря. – К.: Вид.-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2013. – С. 192-198.
  96. Чабайовська М. І. Особистісно орієнтований підхід у навчанні молодших школярів української мови / М. І. Чабайовська, С. М. Шароварко // Початкова школа. – 2011. – № 11. – С. 4 – 6; №12. – С. 4 – 7; 2012. – № 1. – С. 4 -7.
  97. Чабайовська М. І. Посібник нового покоління / М. І. Чабайовська // Рецензія на посібник "Методика навчання української мови в початковій школі" // за ред. М. С. Вашуленка. – К.: Літера ЛТД, 2010. – 364 с. – Початкова школа. – 2011. – № 7. – С. 60.
  98. Чабайовська М. І., Шароварко С. М., Кархут О. І. Аудіювання на уроках літературного читання. 2-4 класи: збірник текстів для аудіювання: методичний посібник для вчителя / М. І. Чабайовська, С. М. Шароварко, О. І. Кархут. – Тернопіль: Астон, 2019. – 80 с.
  99. Чабайовська М. І., Шароварко С. М. Перевірка та оцінювання сформованості аудіативних умінь учнів на уроках літературного читання в початковій школі / М. І. Чабайовська, С. М. Шароварко // Початкова школа. – 2017. – № 2. – С. 25-28.

#### **Державні документи для НУШ**

1. Державний стандарт початкової освіти: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennyaderzhavnogo-standarturochatkovoyi-osviti>.
2. Концепція НУШ. – <https://www.kmu.gov.ua/ukrainska-shkola-compressed>.
3. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої освіти / Міністерство освіти і науки України. – 2019 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
4. Нова українська школа: порадник для вчителя / за заг. ред. – Н. М. Бібік. – К. : Літера ЛТД, 2018. – 160 с.
5. Типові освітні програми для закл. загальної середньої освіти: 1-2 та 3-4 класи. – К.: Видавництво "Світоч", 2019. – 336 с.

#### **Посібники для ЗВО**

1. Вашуленко М. С. Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу "Українська мова" у 1-2 класах ЗСО на засадах компетентнісного підходу: навч.-метод. посібник / М. С. Вашуленко. – К. : Видавничий дім
-

---

«Освіта», 2019. – 192 с.

2. Коваль Г. П., Деркач Н. І., Наумчук М. М. Методика викладання української мови: навч. посібник. – Тернопіль: Астон, 2008. – 287с.

3. Методика навчання української мови в початковій школі: [навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / за наук. ред. М. С. Вашуленка. – К.: Літера ЛТД, 2010. – 364 с.

#### Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт МОН України. – <https://mon.gov.ua/ua>
2. Сайт підручників – <http://pidruchniki.ws>
3. Бібліотека НПУ імені М. П. Драгоманова – <https://lib.npu.edu.ua/>
4. Електронні інформаційні ресурси Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського – <http://nbuv.gov.ua/node/554>
5. Державна науково - педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського – <http://dnpb.gov.ua/ua/>
6. Сайт НУШ. – <https://nus.org.ua/>
7. Офіційний сайт журналу "Початкова школа". – <http://pochatkova-shkola.net/journal.htm>
8. Офіційний сайт журналу "Учитель початкової школи". – Е-mail: [osvita.soippo@sm.gov.ua](mailto:osvita.soippo@sm.gov.ua)
9. Офіційний сайт газети "Освіта". – <http://tyzhnevnyk-osvita.net/>
10. Офіційний сайт газети "Освіта України". – <http://project.ukrinform.ua/company/2330/>

---

**Обговорено та затверджено на засіданні кафедри української й іноземних мов та методик викладання в початковій і дошкільній освіті (Протокол №\_6\_ від 15 січня 2025 р.)**